

Umělý signaturní systém pro farní knihovny v Knihovně Biskupství litoměřického

Tento systém se uplatňuje u zpracování knihoven tam, kde není možné rekonstruovat původní signaturní systém, ať už tento plně absentuje nebo by jeho rekonstrukce byla příliš obtížná, případně se nejasně překrývá více původních systémů.

Prvotním znakem oddělujícím jednotlivé knihovní fondy v rámci Knihovny Biskupství litoměřického jsou první tři znaky signatury, které jsou tvořeny kódem farnosti podle diecézního katalogu (127 – Chotětov). Dalším institucím byly přiřazeny další kódy v číselné řadě – od 460 vikariátní knihovny, od 500 osobní knihovní fondy, od 800 knihovny řeholních společenstev, od 900 knihovny ostatních korporací, zejména spolků. Druhou částí signatury je majuskula označující formát svazku (A = folio /nad 25 cm/, B = kvart /21–25 cm/, C = oktáv a menší /pod 21 cm/) a třetí částí pak římská číslice vyjadřující stáří tisku, resp. skutečnost, že se jedná o rukopis (I = rukopis, II = prvotisk, III = starý tisk, IV = tisk z let 1801–1860, tzv. historický fond, V = tisk mladší roku 1861). Dále v signatuře následuje arabská číslice označující pořadí dané knihy v rámci dané skupiny,¹ na konci signaturního záznamu pak může být ještě arabská číslice vyjadřující svazek daného titulu a dále minuskula sloužící k označení případných přívazků.

Výsledná signatura pak vypadá následovně:

- 1) pro knihovny katalogizované v programu Tritius
127   A   III   5   /   2   /adl.1 (příp. T.1)
farnost   formát   stáří   číslo   svazek (díl)   jednotka svazku (přívazek)
- 2) pro knihovny katalogizované ve starých databázích
127   A   III   5   /   2   b
farnost   formát   stáří   číslo   svazek (díl)   jednotka svazku (přívazek)

Konkrétní kniha z chotětovské farní knihovny sign. 127 AIII5/2b je novozákonní část Svatováclavské bible, kde 127 je číslem chotětovské farnosti, A označuje foliový formát, III starý tisk a číslice 5 pak vyjadřuje pořadí této knihy v rámci starých tisků foliového formátu tohoto knihovního fondu. Číslo 2 za lomítkem označuje druhý svazek (první je tvořen Starým zákonem), a písmeno *b* pak pozici této novozákonní části v knižní vazbě, neboť před ní jsou ve svazku ještě *Knihy makabejské*.

V rámci jednotlivých skupin podle formátu a stáří² jsou knihy dále řazeny (pokud je to možné) dle svého obsahu přibližně v tomto pořadí:

Teologie

- liturgické knihy
  - o misály, misály pro zádušní mše
  - o breviáře, graduály, antifonáře, kancionály
- bible, biblické konkordance, biblické dějiny
- životopisy svatých (předchází jim např. životy Ježíše Krista)
- dogmatická teologie
- morální teologie
- liturgika (příručky)
- pastorální teologie
- katechetika (obecné příručky, katechismy)
- apologetické texty, polemiky apod.

¹ Toto číslování pak začíná u každé kategorie znovu od čísla 1, což umožňuje případné dořazování dalších svazků.

² Např. A III, B III, C IV atd.

- kázání (latinská, německá, česká, ...)
- modlitební knihy, lidové zpěvníky atd.

Humanitní vědy

- právo (nejprve církevní, pak světské)
- historie (nejprve církevní)
- ostatní humanitní vědy – filozofie, sociologie, lingvistika (včetně jazykových slovníků)

Přírodní vědy

- fyzika, matematika, geografie, biologie atd.

Beletrie

- řazení různé dle skladby fondu (podle národních literatur, žánrů)

Výkladové slovníky

Varia

- v některých případech je možné řadit je až na konec signaturní řady

Periodika

- v rámci nich by mělo řazení respektovat předchozí pravidla (tj. nejprve teologická, pak další)